

DORIAN VAN DER BREMPT pleit voor een genereus en cultuurvriendelijk Vlaanderen

Kunst als een vorm van geestelijke gezondheid

Zuurstof en meerstemmigheid voor de kunsten.' De titel van de speech van minister Joke Schauvliege (CD&V) was veelbelovend en met de eerste zin kun je het alleen maar eens zijn: een gezonde samenleving en zelfs de meest welvarende economie kan niet zonder de kunsten. De minister liet zich flankeren door de steunpunten, de commissies en de administratie. Dat was een mooie strategische zet, of een echte eensgezindheid. Op de statistieken die wij onleesbaar geprojecteerd kregen, wil ik geen commentaar geven. Ik hoop dat alle cijfers kloppen en hoop dat de onderzoekers ook het boekje *How to Lie with Statistics* hebben gelezen. Cijfers van 2007 en 2008 zijn interessant maar in deze tijden van snelle veranderingen zou het goed zijn geweest om 2009 te kunnen documenteren en van 2010 reeds enkele indrukken te krijgen.

Het belangrijkste nieuws was dat de minister besliste tijdens de volgende subsidieronde de beschikbare middelen voor projecten van 3 naar 10 procent te brengen. Er zal dus meer ruimte zijn voor risicovreugde in kunstenland en dat is goed. Maar vergeten we niet dat Vlamingen zeer graag anarchist zijn, maar als het even kan liefst vastbenoemd. De vraag die wij ons allen stelden, werd door de minister niet beantwoord: hoe zal die 7 procent groei van de projecten gefinancierd worden? Wel hoorde ik dat er uitdoofscenari'o's zouden zijn voor structureel gesubsidieerden die niet verder worden gesteund.

Wij hebben geluisterd naar de minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, maar die kwam wel de boodschap brengen van de Vlaamse Regering die besliste het cultuurbudget niet te laten groeien. Ik heb nooit begrepen met welk gemak de culturele sector aanvaardde dat er ook in cultuur gesnoeid of bezuinigd moest worden. Dat het ogenblik goed gekozen is om aan zelfonderzoek te doen, is zeker. Zelfkritiek of zelfrelativering komen in de kunsten zelden voor (in de politiek quasi nooit). Als we zien dat Vlaanderen nog geen 3 procent van de totale begroting reserveert

■ De Jongerendagen in de Munt. 'Investeren in kunst is investeren in geloof in de toekomst.'

Ik heb nooit begrepen met welk gemak de culturele sector aanvaardde dat er ook in cultuur gesnoeid of bezuinigd moest worden

voor cultuur en toch internationaal zeer goed scoort in podiumkunsten en beeldende kunsten, steeds beter wordt in film en muziek, dan mogen we ons terecht vragen of deze kleine sector waar grote dingen gebeuren, de kaasschaaf verdient.

Partijgenoot Vandeurzen is minister van Welzijn. Waarom kunnen we onze relatie met kunst en cultuur niet beschouwen als een vorm van geestelijke gezond-

heid? Wij zullen samen verarmen tijdens de volgende decennia, dat is een zekerheid maar niet zo erg als wij maar kunnen blijven genieten van schoonheid en wijsheid. En daarvoor hebben wij kunstenaars en hun verbeelding nodig. Investeren in kunst en in kunstenaars is investeren in geloof in de toekomst. Cultuur is een vitamine, geen antibioticum. Wij moeten niet meer geld stoppen in steeds duurder zorg, wij

moeten investeren in duurzaam geluk en dat betekent onder meer investeren in kunst, cultuur en cultuureducatie. Ik stel dus voor dat minister Schauvliege met haar onderbuur

minister Vandeurzen bespreekt op welke manier middelen worden overgeheveld om Vlaanderen via kunsten gelukkiger en dus gezonder te maken.

Ik las in de aanloop van de presentatie van minister Schauvliege ook commentaren die beweren dat elke euro die in cultuur geïnvesteerd wordt, er minstens een tweede genereert. Ik ben een beetje bang voor dit causaal verband, en ervan overtuigd dat kunst en cultuur zich niet altijd moeten verantwoorden. En ook dat een aantal maatschappelijke fenomenen niet gemeten en moeten worden. Ons gezond verstand en onze gezonde nieuwsgierigheid zeggen ons dat het goed is dat culturele impulsen gegeven worden vanaf de kleuterschool tot in de bejaardenflat. Als wij straks met onze titanium knieën, ellebogen en heupen, met onze bypasses en chemische hulpmiddelen gemiddeld honderd worden, dan zal het goed zijn dat wij ons nog veel schoonheid kunnen herinneren.

Kunst en cultuur kunnen een humuslaag zijn voor industriële vernieuwing en commerciële creativiteit maar zij zijn er op de eerste plaats nodig om ons empathisch vermogen en onze weerstand tegen pijn en verdriet groter te maken.

Beste Joke, vraag aan uw minister-president en aan uw achtbare collega's om voor kunsten iets opzij te zetten. Een genereus Vlaanderen is een cultuurvriendelijk Vlaanderen. U bent ook minister van de toegelaten genotsmiddelen. Met media en onderwijs moet u verregaande samenwerkingsverbanden afspreken. U vraagt aan de kunstenaars en de culturele huizen om goed samen te werken. Wel dat geldt ook voor u. U moet uw collega's overtuigen dat cultuur een collectieve verantwoordelijkheid is van alle ministers.

● **Dorian van der Brempt is de directeur van het Vlaams-Nederlands Huis deBuren**

● **Van der Brempt was erbij, gisteren in het Vlaams Parlement, waar Joke Schauvliege de cultuurereld toesprak. 'Maar de vraag die wij ons allen stelden werd door de minister niet beantwoord.'**

FOTO: YANN BERTRAND